

קָרִית חֲנָה דְדוּד. וְדַאי דְחוּלְקִיה דְדוּד הוּא,
וְכָל יוֹמוֹי אֲשַׁתְּדַל לְאַנְהָרָא לָהּ.

וְעַל דָּא (תהלים טז יא) תוֹדִיעֵנִי אוּרַח חַיִּים. כְּמָה
דַּאת אָמַר, (שמות ב כה) וַיֵּדַע אֱלֹהִים. אוּרַח
חַיִּים, וּמֵאֵן הוּא, שְׂבַע שְׁמַחוֹת, הוּא דְכָל
שְׂבַעָא אֲתַפְּלִיל בֵּיהּ, וַיְהִדֵר אֲנַפּוּי לְקַבְּלֵי פְּנֵיךְ,
דְּאָנָא אֶחֱיד בְּהוּן. וְכַדִּין נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח,
דְּשְׂמַאלָא אֲתַפְּלִילת בִּימִינָא, וְכַד אֲתַפְּלִילת,
אֲתַהֲדֵר צוּר לְמַעְבַּד פְּעֻלוֹ דְתַמִּים, וְעַל דָּא זֵה
יִתְּנוּ.

פְּתַח וְאָמַר, (דברים לב יז) כְּכוֹר שׁוּרוֹ, דָּא יוֹסֵף.
הָדֵר, דָּא יַעֲקֹב. דְּכַתִּיב (בראשית לו ב) אֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף. וּמֵנָּא לָן דְּאֶקְרִי יַעֲקֹב
הָדֵר. דְּכַתִּיב (שם לו לה) וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הָדֵר,
וְאוֹקְמוּהָ בְּאִידְרָא קַדִּישָׁא. וְקַרְנֵי רְאִים קַרְנֵיו,
אֵלוֹ אֲבֵרָהֶם וַיִּצְחָק. בְּהֶם עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּיו.
מַהוּ יַחְדָּיו, אֵלָּא פַד כְּלָהוּ אַבְהָן בַּחְדָּא, לִית
דִּיקוּמוּן קַמִּייהוּ וּבְהַהוּא זְמַנָּא, יִשְׂרָאֵל זְקַפִּין
רִישָׁא. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, פִּי תִשָּׂא.

וְהָא חֲזִי, פַד נְפָקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, בְּסִיוְעָא
דְּאַבְהָן נְפָקוּ, וְאַרְיֵמוּ רִישָׁא. הֵדָּא הוּא
דְכַתִּיב, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רַמָּה. מֵאֵן
יַד רַמָּה. דָּא אֲבֵרָהֶם. יָדָא יַמִּינָא, דְּבַעֵי לְאַרְמָא
לָהּ עַל שְׂמַאלָא.

וּמַה אֲבֵרָהֶם, עֲבַד לִיהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
נוֹקְמִין בְּלִילְיָא, אוּף יִשְׂרָאֵל בְּיַד רַמָּה
נְפָקִין, וְסִיוְעָא דִילִיָּה נְקֻטוּ. וְנִטְרוּ יַד דִּילִיָּה,
דְּאוּמֵי לְאַבִּימֶלֶךְ. וְעַל דָּא לְנִטְרָא הוּא יַד
רַמָּה (שם יג יז) וְלֹא נָחַם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ
פְּלִשְׁתִּים.

וּמִנּוּ שְׂבַע שְׁבוּעִין מִתַּתָּא לְעִילָא לְסִלְקָא
לְאַתְרֵיהּ, וּלְקַבְּלָא חִירוֹת מֵאִימָא
עִילָאָה. וְכַד אֲשַׁתְּלִימוּ, נַחְתָּא אוּרִייתָא,

קָרִית חֲנָה דְדוּד. וְדַאי שְׁחַלְקוּ שְׁל
דְדוּד הוּא, וְכָל יוֹמוֹי אֲשַׁתְּדַל
לְהָאִיר לָהּ.

וְעַל זֵה (תהלים טז ט) תוֹדִיעֵנִי אֶרַח
חַיִּים. כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שמות ב) וַיֵּדַע
אֱלֹהִים. אֶרַח חַיִּים, וּמִי הוּא?
שְׂבַע שְׁמַחוֹת, אוֹתוֹ שְׁכַל הַשְׂבַּע
נְכַלל בּוֹ, וַיְחַזִּיר פְּנֵיו כְּנִגְדֵי פְּנֵיךְ,
שְׂאֵנִי אַחֲזוּ בְהֶם. וְאִזּוּ נְעֻמוֹת
בִּימִינְךָ נֶצַח, שְׁהַשְׂמַאל נְכַלל
בִּימִין. וּכְשֶׁנְּכַלְלָת, חוֹזֵר הַצּוּר
לְעֻשׂוֹת אֵת פְּעֻלוֹ שֶׁל תַּמִּים, וְעַל
כֵּן זֵה יִתְּנוּ.

פְּתַח וְאָמַר (דברים לג) כְּכוֹר שׁוּרוֹ,
זֵה יוֹסֵף. הָדֵר - זֵה יַעֲקֹב, שְׁכַתּוֹב
(בראשית לו) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף.
וּמִנּוּן לָנוּ שְׁנַקְרָא יַעֲקֹב הָדֵר?
שְׁכַתּוֹב (שם לו) וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הָדֵר,
וּפְרָשׁוּהוּ בְּאֶרְצָא הַקְּדוּשָׁה. (דברים
לג) וְקַרְנֵי רְאִים קַרְנֵיו - אֵלוֹ אֲבֵרָהֶם
וַיִּצְחָק, בְּהֶם עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּו.
מַה זֵה יַחְדָּו? אֵלָּא כְּשֶׁכַּל הָאֲבוֹת
כְּאַחַד, אֵין מִי שְׂעִיעֲמָדוּ לְפָנֵיהֶם.
וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן יִשְׂרָאֵל מְרִימִים
רִאשׁ. זֵהוּ שְׁכַתּוֹב פִּי תִשָּׂא.

וּבֵּא רַמָּה, כְּשִׁיעֲצָאוּ יִשְׂרָאֵל
מִמְצָרִים, בְּסִיוְעַת הָאֲבוֹת יִצְאוּ
וְהִרְיֵמוּ רִאשׁ, זֵהוּ שְׁכַתּוֹב (שמות
יד) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רַמָּה.
מִי הַיַּד הַרַמָּה? זֵה אֲבֵרָהֶם, יַד
הַיְמִין, שְׂצָרִיף לְהִרְיָמָה עַל
הַשְׂמַאל.

וּמַה אֲבֵרָהֶם עֲשָׂה לוֹ הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נְקֻמוֹת בְּלִילְיָה, אַף
יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רַמָּה, וְהַסִּיוְעַת
שְׁלוֹ הֵם לְקַחוּ. וְשִׁמְרוּ אֵת יַדוֹ,
שְׁנִשְׂבַּע לְאַבִּימֶלֶךְ. וְעַל כֵּן לְשִׁמְר
אֵת אוֹתָהּ יַד רַמָּה, (שם יז) וְלֹא נָחַם
אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים.

וּמִנּוּ שְׂבַעָא שְׁבוּעוֹת מִמַּטָּה
לְמַעְלָה לְעֻלוֹת לְמִקְוָמוֹ, וּלְקַבְּל
חִירוֹת מִן הָאֵם הַעֲלִינָה.
וּכְשֶׁנְּשַׁלְמוּ, יִרְדֵּה הַתּוֹרָה,
וּפְתִיחְתָּהּ בְּאַבְרָהָם, אֲנִכִּי כְּנִגְדֵיו.